ఆయన చెప్పిన మాట వేరు కాదు. రెండూ సమానమే. భగవంతుని హృదయమే ఆ మాట. ఆ మాటను ధ్యానం చేసినా మీకు శాంతి కలుగుతుంది. శాంతిని పోగొట్టుకోవద్దు. ప్రపంచంలో శాంతితో సమానమైన వస్తువు ఏదీ లేదు. పరమాత్మయొక్క స్వరూపమే శాంతి. అది మన హృదయంలో ఉంది. అది మనకు అందకపోవటానికి కారణం అహంకారము. దానిని తీసి ఒక ప్రక్కన పెట్టు. దానిని తీసి ప్రక్కన పెట్టటానికి వైరాగ్యం ఉండాలి.

మనకు ఏదైనా వాసన ఉంది అనుకోండి. శరీరం శవం అవ్వకముందే ఆ వాసన యొక్క వేగాన్ని తొలగించుకోలేము అనుకోండి, మన శరీరాన్ని జలగపట్టుకొంటే ఎలా పీడిస్తుందో అలాగ మరణానంతరము వాసన ఆ జీవుడిని పీడిస్తుంది. సాధ్యమైనంత వరకు పరమేశ్వరుని పాదాలను ఆశ్రయించి వాసనను ఇక్కడే పోగొట్టుకోవాలి. వాసన ఇప్పుడు నశించకపోతే నిప్పు మీద చెయ్యివేస్తే ఆ చెయ్యికాలి ఎంత బాధపెడుతుందో మరణానంతరము వాసన ఆ జీవుడిని అంతబాధ పెడుతుంది. అందుచేత ఇప్పడే వాసనను తొలగించుకోవటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఒక్క కర్ణుడు వలన యుద్ధాన్ని జయించవచ్చు అనుకొన్నాడు ధుర్యోధనుడు. అటువైపు సారథి పరమాత్మ, జీవకోటికి కంట్రోలర్ ఆయనే. ధుర్యోధనుడు పదార్థాన్ని చూస్తున్నాడు గాని పరమార్థాన్ని చూడటంలేదు. ఈ మేటర్ అంతా కూడా పరమాత్మ కంట్రోల్‌లో ఉంది అన్న సంగతి ధుర్యోధనుడు మిస్ అయ్యాడు. ధుర్యోధనుడు పరమాత్మ అయిన కృష్ణుడిని ఎలా మిస్ అయ్యాడో కర్తృత్వం పెట్టుకొంటే మనం కూడా అలా మిస్ అవుతాము.

సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, 10-5-2000, సిద్ధాంతం

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

బహుజన్మలలో పుణ్యకర్మలు చేస్తే, బహుజన్మల యొక్క సాధనాఫలితంగా, బహుజన్మల యొక్క విచారణాఫలితంగా ఏదో ఒక జన్మలో నీకు జ్ఞానం కలుగుతుంది. సాధనకు అనేక జన్మలు పట్టినా జ్ఞానం రావటానికి అనేక జన్మలు పట్టదు, కొన్నిక్షణాలలో జ్ఞానం వస్తుంది అని భగవంతుడు గీతలో చెప్పాడు. తల్లిని గౌరవించు, తండ్రిని గౌరవించు, గురువుని గౌరవించు, అతిథిని గౌరవించు అదికూడా సాధనలో ఒకభాగము అని ఉపనిషత్‌లలో చెప్పాడు. మీకు తెలిసిన విద్య, మీరు నేర్చుకొన్న విద్య ఎవరైనా శ్రద్ధగలవారు అడిగితే బోధించండి, అందులో అశ్రద్ధ పనికిరాదు, శ్రద్ధగా బోధించండి.

అది కూడా సాధనలో భాగమే, దానివలన ఈశ్వరుని కృపకు పాత్రులవుతారు. దేహప్రారబ్దంలో ఏపని అయితే మనము చేయవలసి ఉందో ఆపనిని శ్రద్ధగా చేయండి, ఇష్టంతో చేయండి, ప్రేమతో చేయండి. చేతులతో పనిని శ్రద్ధగా చేసుకొంటూ, మనస్సులో మీ గురువునుగాని, ఈశ్వరునిగాని స్మరించుకొంటూ ఉంటే జ్ఞానము కలగటానికి మీ మనస్సు ప్రిపేర్ అవుతుంది. కర్మవిషయంలో, భక్తి విషయంలో అశ్రద్ధపనికిరాదు, ఇందులో జాగ్రత్తగా ఉంటే జ్ఞానం కలుగుతుంది. మనం చనిపోయిన తరువాత ఏదో సాధించాలి అనుకొంటాము. చనిపోయిన తరువాత మనవల్ల ఏమీ అవ్వదు. చనిపోయిన తరువాత మీరు శాశ్వతమైన శాంతిలో, సుఖంలో, ఆనందంలో ఊగిసలాడాలంటే అది మీ శరీరం ఉండగానే పొందండి. శరీరానికి మరణం రాకముందే మనం ఆనందాన్ని పొందలేము అనుకోండి మరణించిన తరువాత ఆనందం మటుకురాదు. చనిపోయేముందు మీరు ఏ స్థితిలో ఉన్నారో ఆ స్థితే మరణానంతరం కంటిన్యూ అవుతుంది కాని కొత్తగా మీరు పొందేది ఏదీ లేదు? ఒక్క ఆత్మజ్ఞానం వలననే అజ్ఞానం నశిస్తుంది. ఆత్మజ్ఞానం కావాలంటే ఈ శరీరంతో భగవంతుడు మీకు ఏపని అయితే విధించాడో ఆపని శ్రద్ధగా చేసుకొంటూ, మనస్సులో భగవంతుని నిరంతరము స్మరించుకొంటూ ఆత్మజ్ఞానము పొందటానికి మీ శరీరాన్ని, మనస్సును సిద్ధం చేసుకోవాలి. చాలామంది ఏమనుకొంటారు అంటే మరణానంతరం ఏదో వచ్చేస్తుంది అనుకొంటారు. ఏదీరాదు, చివరకు సున్న మిగులుతుంది. పొందేది ఏదో ఇప్పుడే ఈ శరీరం ఉండగానే పొందాలి.

వాసన నశిస్తేగాని మనోనాశనం కాదు, మనస్సు నశిస్తేగాని మనోమూలంలో ఉన్న ఆనందం మీకు అనుభవంలోనికిరాదు. ఇప్పుడు ఆనందం అనుభవంలోనికి వస్తేగాని మరణానంతరం మీరు ఆనందంలో ఉండలేరు. ఆనందం ఇప్పుడు పొందితే అది మరణానంతరం కంటిన్యూ అవుతుంది. మరణానంతరం తెచ్చుకొనేదికాదు. నీ గురువునుగాని, ఈశ్వరునిగాని ఆరాధించి వాసన నశింపచేసుకొని అమృతానుభవాన్ని పొందు. ఇప్పుడే ఈ శరీరం భూమిమీద తిరుగుతున్నప్పుడే దానిని పొందు. ఎప్పుడోకాదు, ఇప్పుడు రానిది అప్పుడు రాదు. ఇక్కడ రానిది అక్కడ రాదు. అందుచేత రోజులు బహుజాగ్రత్తగా గడపండి, కాలాన్ని పాడుచేసుకోవద్దు. గురువుయందు ప్రేమ, ఆప్యాయత, గౌరవం లేకపోతే నీకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. ధర్మాన్ని ఆచరించటంలో అజాగ్రత్త పనికిరాదు. ధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ ఉంటే మోక్షం యొక్క విలువ నీకు తెలుస్తుంది. మోక్షం యొక్క విలువ తెలిసినవాడు ముముక్షువు అవుతాడు. ముముక్షువు మోక్షానుభవాన్ని పొందుతాడుగాని అందరూ పొందలేరు. మనకు ఎందుకు జ్ఞానంరావటంలేదు అంటే

ఏ విషయాలను అయితే మనం గౌరవించకూడదో వాటిని గౌరవిస్తున్నాము, ఏ విషయాలను అయితే గౌరవించాలో వాటిని గౌరవించటంలేదు. మనకు ఈ శరీరంమీద ఉన్నగౌరవం, వాసనమీద ఉన్నగౌరవం చైతన్యంమీదలేదు, పరమాత్మమీదలేదు. ఆయన మీద గౌరవంలేదుకాని ఆయనను పొందాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మనపద్ధతి పరస్పర విరుద్ధంగా ఉంది.

లౌరి అని అమెరికా దేశస్థుడు రెండు నెలలు రమణాశ్రమంలో ఉండి తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు చెప్పటానికి భగవాన్ దగ్గరకు వచ్చాడు. ఇక్కడ నుండి విడిచి వెళ్ళటం కష్టంగా ఉందికాని స్వదేశం వెళ్ళవలె. అందుచేత సద్గురువు యొక్క సందేశాన్ని అర్థిస్తున్నాను. ఈ చివరి టైములో ముగింపు మాటలు ఏవైనా చెపితే అవి జ్ఞప్తిలో ఉంచుకొంటాను, నాహృదయంలో పదిలం చేసుకొంటాను అని లౌరి భగవాన్‌తో చెపుతున్నాడు. మీ మాటలు నేను ఎందుకు అడుగుతున్నాను అంటే నేను దూరంగా వెళుతున్నాను, దూరంగా వెళ్ళేరోజులలో మీరు మంచి మాటలు చెపితే అవి నన్ను ఆదుకొంటాయి, అజ్ఞానంలో పడకుండా చూస్తాయి. నా అజ్ఞానమును పోగొట్టుకోవటానికి సహకరించే నాలుగు మాటలు ముగింపుగా ఈ వీడ్కోలు సమావేశంలో మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను అని లౌరి చెప్పాడు. భగవాన్ ఏమి చెపుతున్నారు అంటే సద్గురువుకు దూరంగా వెళ్ళిపోతున్నాను అని నీవు అనుకొంటున్నావు. సద్గురువు నీకు వెలుపల లేడు. ఆయన అంతటా ఉన్నాడు, లోపల ఉన్నాడు, బయట ఉన్నాడు, నీకూడా ఉన్నాడు. నువ్వు ఈ శరీరమే అని అనుకోవటం వలన సద్గురువును కూడా శరీరంగానే చూస్తున్నావు. గురువు అంటే ఆత్మ. ఆత్మ అంతటా ఉంది. అంతటా ఉన్న వస్తువుకు దూరం ఏమిటి? దగ్గర ఏమిటి? సద్గురువు అంటే ఆ శరీరం అనుకొంటున్నావు. ఆ శరీరానికి దూరమయిపోతున్నావు కాబట్టి సద్గురువుకు దూరమయిపోతున్నాను అని నీవు అనుకుంటున్నావు. సద్గురువు అంతటా లేడా? సద్గురువు అంటే ఏమిటి, ఆత్మ అంటే ఏమిటి? దానికి సంబంధించిన అవగాహన లేకుండా నీకు అజ్ఞానం నశించదు. నీ లోపల ఉన్న ఆత్మే సద్గురువు. ఆత్మగురించి బహుజన్మలు తపించగా, తపించగా ఆత్మే గురురూపం ధరించి వచ్చి ఆత్మగురించి ఆత్మే బోధిస్తుంది.

విషం కంటే విషయం ఇంకా ప్రమాదకరమైనది. విషాన్నిచూస్తే చనిపోము, విషాన్ని మింగితే చనిపోతాముకాని విషయాన్ని మింగనక్కరలేదు విషయాన్నిచూస్తేనే అజ్ఞానము ఆవరిస్తుంది అని స్వామీజీ చెప్పారు. గురువు అంటే విద్యాస్వరూపుడు, ఆనందస్వరూపుడు, జ్ఞానస్వరూపుడు. ఆనందం ఎవరైతే అనుభవిస్తున్నారో వారు ఆనందంగురించి చెపితే దాని విలువ మనకు తెలుస్తుంది కాని లోపల దుఃఖం పెట్టుకొని ఆనందం గురించి చెపితే

దాని విలువ మనకు తెలియదు. నిజమైన గురువు నీలోపలే ఉన్నాడు. నీవు లోపల వెతుకు. నీ లోపల ఉన్న గురువును తెలుసుకో. కేవలము భక్తుల కోసమే ఆయన శరీరం ధరించి వస్తాడు, ఆ శరీరానికి అనుభవించటానికి ప్రారబ్దం ఏమీ లేదు. నీవు లోపలకు వెళ్ళటానికి బరువు ఉండాలి, సంస్కారం ఉండాలి, సభ్యత ఉండాలి లేకపోతే నీవు లోపలకు వెళ్ళలేవు. మీరు సాధన చేసేటప్పుడు ఎవరైనా మిమ్మల్ని తిట్టారు అనుకోండి వారిమీద మీకు కోపం వస్తోంది అనుకోండి మీరు బయటకు వచ్చేస్తారు ఇంక లోపలకు ఎలా వెళతారు. సాధన చేసేటప్పుడు అనేక పరీక్షలు వస్తాయి, అవి అన్నీ తట్టుకోవాలి. సాధకుడికి బరువు ఉండాలి. బరువు లేకుండా, అర్హత లేకుండా, యోగ్యత లేకుండా ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. రాగాన్ని, భయాన్ని, కోపాన్ని తగ్గించుకో. అవి పల్చబడేటట్లు చూసుకో. నీవు లోకాన్ని విచారణ చేస్తే లోకజ్ఞానం కలుగుతుంది. వస్తువు నీ హృదయం యొక్క లోయలలో ఉంది. నీవు లోపల వెతకాలి. నీవు ఒక గజం వెళ్ళి, రెండు గజాలు వెళ్ళి వస్తువులేదు అని వచ్చేస్తున్నావు. నీవు ఆత్మను విడిచి ఎంతదూరం వచ్చావో అంతదూరం వెనుకకు వెళితేనేగాని నీకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. లోకంలో అనేక ఆకర్షణలు ఉంటాయి. ఏ ఒక్క ఆకర్షణకు లొంగిపోయి వెనక్కి వచ్చేసినా నీకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. హృదయంలో ఉన్న ఆనందం చేతికి అందినవాడికి చావువచ్చినా భయంకలుగదు ఎందుచేతనంటే వాడి శరీరం పోయినా ఆనందం కంటిన్యూ అవుతుందని వాడికి తెలుస్తూ ఉంటుంది.

నీవు నన్ను సందేశం అడుగుతున్నావు. సందేశం ఎప్పుడూ నీలోనే ఉంది. నీవు నిర్మలంగా ఉంటే నీహృదయమే చెపుతుంది. నీళ్ళు నిర్మలంగా ఉంటే నీటిలో ఉన్న వస్తువు మనకు కనబడుతుంది అలాగే మన మనస్సు నిర్మలంగా, నిశ్చలంగా ఉంటే లోపల ఉన్న వస్తువు నీకు తెలుస్తూ ఉంటుంది, సందేశంకూడా నీకు అందుతూ ఉంటుంది. సందేశం ఇచ్చేవాడు లోపలే ఉన్నాడు. నిన్ను గైడ్ చేసేవాడు బయటలేడు లోపలే ఉన్నాడు. నీకు గైడెన్స్ బయటనుండి వస్తుంది అనుకోకు లోపలనుండే గైడెన్స్ వస్తుంది. లోపల ఉన్న చైతన్యం యొక్క రుచి నీకు తెలిసింది అనుకో అది పూర్తిగా అనుభవంలోనికి వచ్చేవరకూ అది నిన్ను వెంటాడుతూనే ఉంటుంది. గురువు ఎప్పుడూ నిన్ను విడిచిపెట్టడు. గురువు అంటే ఆత్మ. ఆత్మ అంతటా ఉంది. అంతటా ఉన్న వస్తువును విడిచిపెట్టి నీవు ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతావు. బ్రహ్మం ఉందా అని భగవాన్‌ను అడిగితే బ్రహ్మం ఉంది అని ఆయన చెప్పలేదు ఉన్నదే అది అని చెప్పేవారు అంటే అది తప్ప మిగతావి ఏమీలేవు అని చెప్పటం. ఉన్నది అదే అయితే అది నీకు ఎందుకు అనుభవంలోనికి రావటం లేదు అంటే దానికి నీ మనస్సే కారణం. ఒకో ఇంద్రియానికి ఒకోరుచి కావాలి. ఇంద్రియాలద్వారా మనస్సు బయటకు

వెళ్ళిపోతుంది. నీవు దానితో విరోధం పెట్టుకోవద్దు, దానితో స్నేహంగా ఉండు. దానిని మచ్చిక చేసుకొని దానిని లోపలకు ఉపసంహరించు. మనస్సును నీ హృదయంలోనికి వెళ్ళేవరకు దానిని ఉపసంహరించు. అదే సాధన. నీవు ప్రయత్నం చెయ్యి. నీవు చేసే ప్రయత్నాన్ని లోపల ఉన్న ఈశ్వరుడు చూస్తాడు. అప్పుడు ఆయన అనుగ్రహాన్ని పంపిస్తాడు, నీ మనస్సును ఆయనే మింగేస్తాడు అప్పుడు నీవు జ్ఞానివై కూర్చొంటావు.

మనం నేను, నేను అంటాము అది అహంవృత్తి. ఈ అహంవృత్తి తెగేవరకూ నీ మనస్సు ఇంద్రియాల ద్వారా విషయాల మీదకు వాలుతూ ఉంటుంది. నీకు ఎన్ని తలంపులు వచ్చినా అవి నేను అనే తలంపుకు వస్తున్నాయి. ఆ తలంపు తెగిపోతే నీకు లోపల ఉన్న వస్తువు తానుగా వ్యక్తమవుతుంది. నీవు వైరాగ్యాన్ని ప్రాక్టీసు చేసి దానిని కత్తిరించగలిగితే లోపల ఉన్న జ్ఞానగంగ వరద వచ్చినట్లుగా వచ్చి నీ సహస్రారాన్ని ముంచివేస్తుంది. అప్పుడు నీ మనస్సును ఇంద్రియాల ద్వారా విషయాల మీదకు వెళ్ళమన్నా అది వెళ్ళదు ఎందుచేతనంటే అది జ్ఞానగంగలో ఊగిసలాడుతూ ఉంటుంది. గంగానదిలో స్నానం చేస్తే మన మనస్సులో ఉన్న దోషాలు అన్నీపోతాయి అనుకొంటాము కాని ఒక సత్పురుషుడు వచ్చి గంగానదిలో స్నానం చేస్తే ఆనదికి ఉన్న దోషాలు పోతాయి, సత్పురుషుడు యొక్క వైభవం అటువంటిది. నీవు లోచూపు అలవాటు చేసుకో. దాని వలన వివేకం పెరుగుతుంది. లోచూపు ఉన్నవారికి ఆవేశం తక్కువగా ఉంటుంది, ఆలోచన ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆవేశం కంటే ఆలోచన మంచిది. కాని నీవు ఆవేశంలో నుండి, ఆలోచనలోనుండి కూడా విడుదల పొందాలి. ఆలోచన నీ స్వరూపంకాదు, ఆలోచన నిజంకాదు. గాఢనిద్రలో నీ మనస్సు హృదయంలో ఎలా ఉండగలుగుతోందో అలాగ జాగ్రదవస్థలో నీమనస్సు హృదయంలో ఉండగలిగితే గురువే ఆత్మ అని, ఆత్మ తప్పించి ఇంకేమీ లేదని నీ అంతట నీకు తెలుస్తుంది. ఎవరిమీద ఆధారపడనక్కరలేదు, శాస్త్రం మీద కూడా ఆధారపడనక్కరలేదు. అప్పుడు నువ్వు ఏది చెపితే అదే శాస్త్రం అవుతుంది. గురువు నీకూడానే ఉంటాడు. గురువుకు దూరంగా ఉండాలని నీవు ప్రయత్నం చేసినా నీవు ఉండలేవు. అంతటా ఉన్న వస్తువును విడిచిపెట్టి ఎక్కడకు వెళ్ళగలవు. నేను ఏ ప్రదేశంలో ఉన్నా నిరంతరము మీ అనుగ్రహము నా శిరస్సుమీద ఉండాలి అని ప్రార్థిస్తున్నాను అని లౌరి భగవాన్‌కు నమస్కరించాడు. ఆయన నేత్రాలలో భగవాన్ పట్ల భక్తి, ప్రేమ పొంగి ప్రవహించింది. సత్యాన్ని తెలుసుకోండి అని మీరు బోధిస్తున్నారు. మీరు బోధిస్తే సరిపోదు, సత్యాన్ని తెలుసుకొనే శక్తిని అనుగ్రహించండి. ఆ శక్తి సహాయంతో సత్యాన్ని అర్థం చేసుకొని, దానిని అనుభవించి, ఆనందాన్ని రుచి చూడగలను అందుచేత

మీరు నాకు శక్తిని ప్రసాదించాలి అని లౌరి భగవాన్‌ను అడుగుతున్నారు. నీవు ఆత్మకు దూరంగా ఉన్నాను అనుకొంటున్నావు. ఆత్మకు దూరంగా ఒక్క క్షణం కూడా ఉండలేవు. నీవు ఆత్మే అయినప్పుడు ఆత్మకు వేరుగా నీవు ఎలా ఉండగలవు. నీవు కాని దానిలో నుండి విడిపోగలవు గాని నీవు ఏదైతే అవునో దానిలో నుండి ఎలా విడిపోగలవు. నువ్వు ఆత్మకోసం ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటే శక్తి అందులోనుండే వస్తుంది. ఆత్మశక్తి లేకుండా లేదు. శక్తి జీవుడిదికాదు, శక్తి దేవుడిది. అప్పుడు లౌరి ఏమిచెపుతున్నాడు అంటే ఎవడైతే సత్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాడో వాడు శాంతితో, ఆనందంతో ఈ లోకాన్ని నింపుతాడని చెపుతుంటే విన్నాను. బహుశా మీ ప్రేమకూడా అటువంటిది. మీ ప్రేమకు పరిమితులు లేవు. చైతన్యం యొక్క స్వరూపమే ప్రేమ. మీరు ఎవరు చైతన్యమే. చైతన్యం అంతటా ఉంది కాబట్టి మీప్రేమనా మీద కూడా ఉంటుంది కాబట్టి ప్రత్యేకంగా అర్థించనక్కరలేదు. మా మీద ప్రేమకొలది మీరు శరీరం ధరించారుగాని లేకపోతే ఆ శరీరాన్ని మీరు ఏమిచేసుకొంటారు. ప్రేమే శరీరం ధరించి వచ్చింది. జీవకోటికి ఉపకారం చేయాలని మీరు అనుకోనక్కరలేదు మీ ద్వారా జరిగేది అదే అని లౌరి అంటున్నాడు.

శారీరక ఆరోగ్యం కాపాడుకో, మానసిక ఆరోగ్యం కాపాడుకో, ధర్మాన్ని ఆచరించు, శ్రద్ధగా ఇయ్యి, ప్రేమగా ఇయ్యి, తృప్తిగా ఇయ్యి. ఇవి అన్నీ ఆత్మజ్ఞానానికి ఉపయోగపడతాయి కాబట్టి ఇవి అన్నీ చెపుతున్నాను గాని ఈ మాటలే గమ్యం కాదు. ఆత్మజ్ఞానం మానవుడి యొక్క గమ్యం. ఆత్మజ్ఞానం పొందకుండా ఏదిసాధించినా స్వప్నముతో సమానము. నువ్వు మంచిగా ఉండు. నువ్వు ఏశక్తినయితే నమ్ముకొన్నావో ఆశక్తే నువ్వు ఎక్కడ ఉన్నా నిన్ను ఉద్దరిస్తుంది. నువ్వు దేనికైతే శరణాగతి చెందావో ఆ వస్తువు తెలివి తక్కువది కాదు, నీకంటే తెలివైనదే. నిన్ను ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎలామలుపు త్రిప్పాలో అలామలుపు త్రిప్పి నిన్ను ఉద్ధరిస్తుంది. నువ్వు తొందరపడకు, వేగిరపడకు. ఆ శక్తే సర్వము చూసుకొంటుంది, నీ వ్యవహారాలు కూడా చూసి పెడుతుంది. నువ్వు కర్తను అనుకోకు. కర్తను అనుకొంటే కర్మఫలం అనుభవించవలసివస్తుంది. కర్తృత్వం విడిచిపెట్టు. ఈశ్వరుని చేతిలో ఒక పనిముట్టుగా ఉండు. ఎప్పుడైతే ఈశ్వరునికి శరణాగతి పొందావో అంతా ఈశ్వరుడు చేస్తున్నాడు, అంతా ఆయన సంకల్పం ప్రకారం జరుగుతోంది అని నీకు అనుభవంలోనికి వస్తుంది. అప్పుడు కర్తృత్వం నశిస్తుంది. కర్తృత్వం నశించిన మరుక్షణంలో దుఃఖం కూడా నశిస్తుంది, ఆనందానుభవం కలుగుతుంది.

అరుణాచల శివ అరుణాచల శివ అరుణాచలా

శ్రీ నాన్నగారి హరద్వార్, ఋషికేష్, బదరీనాథ్ ప్రయాణ విశేషాలు

స్వర్గభూమి, దేవతల భూమిగా పేరుగాంచి హిమాలయాలకు ద్వారంగా నిలచిన పుణ్య భూమినుండి వైష్ణవుల అష్టాక్షరీ క్షేత్రమైన బదరీనాథ్ వరకు ఉన్న పలు పుణ్యక్షేత్రాలు సందర్శించిన శ్రీ నాన్నగారు రమణభాస్కర ఎడిటర్‌తో అనేక విషయాలు ముచ్చటించారు. భారతావని శిరోభాగమైన హిమాలయాలలో ౩౦౦ కిలోమీటర్ల ఘాట్‌రోడ్‌లో వేంచేసియున్న ఈ పవిత్ర క్షేత్రాలు హిందూసంస్కృతికి భారతదేశ ఔన్నత్యానికి ప్రతీకగా నిలిచాయని ఆయన తెలిపారు. రమణ భక్తుడు ఢిల్లీ నివాసి శ్రీ యోగిఖన్నా ఆయన ధర్మపత్ని శ్రీమతి శాంతి ఆహ్వానం మేరకు సద్గురు శ్రీ నాన్నగారు మే 17న జిన్నూరులో బయలుదేరి తిరిగి జూన్ 7న వచ్చారు.

యోగిఖన్నా దంపతుల ప్రేమాభిమానాలతో జరిగిన ఈ ప్రయాణంలో అనేక విషయాలు ఆయన పరిశీలించారు. గంగానది తొలుత హిమాలయాలలో వేరువేరుపేర్లతో ప్రారంభమై దేవ ప్రయోగవద్ద గోముఖం నుండి వస్తున్న భగీరధి నది బదరీ నుండి వస్తున్న అలకనందా నది కలసి గంగానదిగా పేరు సంతరించుకొన్నాయి. ఆ ప్రాంతం సందర్శన ఒక పులకరింపు అని ఆయన తెలిపారు. రుద్ర ప్రయాగలో కేదార్‌నాథ్ నుండి వచ్చిన మందాకిని నది అలకనంద నదిలో కలిసినచోట బదరీకి కేదార్‌నాథ్‌కు వెళ్ళే మార్గాలు వేరుపడ్డాయని ఆయన తెలిపారు.

హరిద్వార్ లో బ్రహ్మగుండంలో స్నానమాచరించి కంకేళ్ వెళ్ళి దక్షయజ్ఞం జరిగిన ప్రదేశాలు అక్కడ దేవాలయాలు సందర్శించారు. **మా** ఆనందమయి యోగిని సమాధిని కూడా సందర్శించారు.

ఋషికేష్ : గంగానది హిమాలయాల మధ్య కొండలలో ప్రయాణించి భూమి మీదకు చేరిన ప్రదేశం. ఇక్కడ కైలాశ ఆశ్రమంలో సంస్కృత వేద అధ్యయనం నాన్నగారికి ఆకట్టుకుంది. శివానంద, దయానంద, స్వర్గ ఆశ్రమాలు, ఆంధ్రాశ్రమం, ఆంధ్రనిర్వహణాశ్రమం, గీతామందిర్ ఋషికేష్‌లో ముఖ్యమైన ఆశ్రమాలను ఆయన బృందం సందర్శించారు. ఋషికేష్‌లో లక్ష్మణుడు అనేక సంవత్సరములు తపస్సుచేసి శివలింగమును స్థాపించారు. జ్యోతిర్మఠం ఆధ్వర్యంలో లక్ష్మణ స్వామికి ప్రత్యేక దేవాలయం నిర్వహిస్తున్నారని ఆయన చెప్పారు.

జోషిమఠం : ఆదిశంకరాచార్యులు జ్యోతిర్మఠాన్ని స్థాపించారు. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన స్పలిక లింగం ఇక్కడే ఉంది.

బదరిక్ ఆశ్రమం : నరనారాయణులు తపస్సు చేసిన చోటు. చార్‌ధామ్‌లలో బదరీ ఒకటి. ఇది తపో భూమి. ఇక్కడ నారాయణ విగ్రహాన్ని నారధుడు ఉద్ధవుడు పూజించారు. నారాయణ విగ్రహాన్ని ఎవరో చెరువులో పడవేయగా ఆదిశంకరాచార్యులు స్వయంగా ఈ విగ్రహాన్ని పునరుద్ధరించారు. అక్టోబరు నుండి ఏప్రిల్ వరకు ఆరు మాసాలు దేవతల కోసం ఈ ఆలయాన్ని మూసి ఉంచుతారు. ఏప్రిల్ నుండి సెప్టెంబరు వరకు భక్తుల దర్శనం కొరకు ఈ ఆలయాన్ని తెరిచి ఉంచుతారు. నారాయణ విగ్రహాన్ని అవివాహితులుగా ఉన్న కేరళ నంభూద్రి బ్రాహ్మణులు అర్చన చేసే ఏర్పాటును ఆదిశంకరాచార్యులు ప్రారంభించారు. స్వర్గస్థులయినవారికి ఇక్కడ పిండప్రదానం చేస్తారు.